

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2022 – 2023

Limba și literatura maghiară maternă

Simulare județeană

Numele:

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:

Școala de proveniență:

Centrul de examen:

Localitatea:

Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

I. TÊTEL

(60 punct)

Ôlvasd el figyelmesen az alábbi szöveget!

Az erdei környezet az ember számára kikapcsolódást, a vadon élő állatok számára azonban az otthonterületet jelenti. Az ember térhódításának köszönhetően ezeknek az állatoknak az élettere nagymértékben lecsökkent. Vannak olyan – különösen jól alkalmazkodó – fajok, amelyek hozzászoktak az ember közelségéhez, és egyre inkább megjelennek lakott területen is, néhol súlyos károkat okozva. Ilyenek például a vaddisznó, a róka, a borz, a nyest, de akár az őz is. Az országunk – többek között a veszélyt nem jelentő élőlények miatt – turisztikai szempontból ideális a bejárásra. Csúcsragadozóink: a medve, a farkas és a hiúz eltűnésével ugyanakkor a vadgazdálkodás hivatott betölteni az ökológiai stabilizáló szerepet a tápláléklánc alsóbb részein élők szelektálása révén. A vadgazdálkodás ezen tevékenységét vadászidényhez kötve végzi, mely szigorú szabályozás alatt áll. Egyes vadfajok egész évben vadászhatók, a nagyvadfajok közül ilyen a vaddisznó, az apróvadak közül pedig az üregi nyúl, a róka, az aranybak, a nyest, a pézsmapocok, a nyestkutya és a mosómedve. A többi vadfaj ivartól és korcsoporttól függően eltérő időszakban lőhető.

A vadászati főidény szeptemberben kezdődik. A gímszarvas, dámszarvas, őz (suta, gida) és muflon, míg az apróvadfajok közül például a mezei nyúl, a fácán és a fogoly is ekkor lőhető. Április 15-től szeptember 30-ig vadászhatók lesvadászatban, vagy az erdőt járva, úgynevezett cserkeléssel az őzbakok.

A tavasz a megújulás időszaka, sok vadfajunk ilyenkor hozza világra kicsinyét. Némely faj odút, fészket készít, más – mint például az őz, vagy a dámszarvas – a bozótosban hagyja az újszülöttet. Az ilyen jószágokhoz soha, semmilyen körülmények között ne nyúljunk, és ne vigyük őket – jó szándékból sem – magunkkal, az anyaállat hamarosan keresni fogja!

A 2016 februárjában módosult Erdőtörvény (Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény) értelmében az erdő nem közterület, az állam tulajdona. Az erdőterületet gyalogosan, saját felelősségére bárki látogathatja, a térségben illetékes erdőgazdálkodó ugyanakkor – előre jelezve azt – időszakosan korlátozásokat vezethet be.

Fakitermelés, vadászat, vadkárelhárítás vagy egyéb karbantartási munkák miatt egyes turistautakat lezárhatnak. A térség önkormányzatának és erdőgazdálkodási egységének weboldalára kerülnek fel ezek a korlátozások, melyeket – különösen vadászat esetében - a helyszínen táblával is jelölnek.

A törvény ismeretének hiánya nem mentesít a jogszabály betartása alól, így erről inkább előre tájékozódjunk: „Vadászterületnek minősül minden olyan földterület, valamint vízfelület, amelynek kiterjedése a háromezer hektárt eléri, és szemközti határvonalainak távolsága legalább háromezer méter, továbbá, ahol a vad a szükséges táplálékot megtalálja, természetes szaporodási feltételei, valamint természetes mozgásigénye, búvóhelye, nyugalma adott. Nem minősül azonban vadászterületnek a település közigazgatási belterülete, valamint a lakóingatlanul szolgáló bekerített külterületi ingatlan, tanya, major, temető, nem mező-, erdő- vagy vadgazdálkodási célból bekerített hely, repülőter, közút, vasút. Vadászati tevékenység a vadászati idényben folytatható, mely az egyes vadfajok vadászatának idejét jelöli ki.” (1996. évi LV. törvény a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról)

Biztonságunk érdekében ne térjünk le a jelzett turistautakról, és minden túra/kirándulás előtt körültekintően tájékozódjunk.

<https://www.magyarvadasz.hu/index.php?p=vadaszhirek&id=1998> alapján

Válaszolj a fenti szöveghez kapcsolódó kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

A.

1. Mely állatok szoktak hozzá az ember közelségéhez? Írd a táblázatba a válaszok betűjelét! 5 pont

- a. vaddisznó
- b. borz
- c. farkas
- d. sakál
- e. róka

Hozzászoktak az ember közelségéhez	Nem szoktak hozzá az ember közelségéhez

2. Írd ki a szövegből azt a részt, amely a vadgazdálkodás szerepére mutat rá! 4 pont

3. A szöveg alapján nevez meg a turistautak lezárásának okai közül négyet! 4 pont

- a. _____
- b. _____
- c. _____
- d. _____

4. Igazak vagy hamisak a következő kijelentések? Jelöld X-szel a táblázat megfelelő rovatát! 6 pont

Kijelentés	Igaz	Hamis
1. Az ember térhódításának köszönhetően a vadon élő állatok élettere nagymértékben nőtt.		
2. A vadászhid szigorú szabályozás alatt áll.		
3. A vadászati főidény szeptemberben kezdődik.		
4. A 2016 februárjában módosult Erdőtörvény értelmében az erdő nem közterület.		
5. A törvény ismeretének hiánya mentesít a jogszabály betartása alól.		
6. A lakóingatlanul szolgáló bekerített külterületi ingatlan vadászati területnek minősül.		

5. Társítsd a következő szavakat/szószerkezeteket a jelentésükkel! Írd a helyes válasz betűjelét a táblázat üres rovatába! 5 pont

1. őzbak	Csúcsragadózó.
2. üregi nyúl	Hozzászokott az ember közelségéhez.

3. hiúz	Április 15-től szeptember 30-ig vadászható.
4. muflon	Egész évben vadászható.
5. borz	Főidényben vadászható.

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

6. Mire kell figyelnie annak, aki vadászni megy? Fogalmazd meg válaszodat 4–5 mondatban a _____ szövegből vett információk alapján! **6 pont**

B.

1. Írj ki a szövegből egy-egy kijelentést, amely **4 pont**

a. ténylegesen fennálló állapotra utal!

b. lehetséges eseményre/állapotra utal!

2. Az alábbi mondatokban aláhúzott névmások az előzmények alapján értelmezhetők. Írd ki a szövegből azt a kifejezést/szót, amelyből kiderül a jelentésük! **6 pont**

Az ember térhódításának köszönhetően ezeknek az állatoknak az élettere nagymértékben lecsökkent.

A vadgazdálkodás ezen tevékenységét vadászidényhez kötve végzi.

A térség önkormányzatának és erdőgazdálkodási egységének weboldalára kerülnek fel ezek a korlátozások.

3. Írd a következő mondatok betűjelét a megfelelő helyre! Minden betűjel egyetlen helyre írható! **4 pont**

a. Biztonságunk érdekében ne térjünk le a jelzett turistautakról.

b. Némely faj odút, fészket készít.

c. Az anyaállat hamarosan keresni fogja eltűnt kicsinyeit.

d. A többi vadfaj ivartól és korcsoporttól függően eltérő időszakban lőhető.

Engedélyre utal: _____

Tiltásra utal: _____

Megállapítás: _____

Jóslatra utal: _____

4. Írd a táblázat megfelelő oszlopába mindegyik alanyi, tárgyi vagy határozói szerepű kifejezést az alábbi mondatokból! **6 pont**

A. *A vadgazdálkodás ezen tevékenységét vadászikönyvhez kötve végzi.*

Alanyi kifejezés	Tárgyi kifejezés	Határozói kifejezés

B. *A többi vadfaj ivartól és korcsoporttól függően eltérő időszakban lőhető.*

Alanyi kifejezés	Határozói kifejezés	Határozói kifejezés

5. Figyeld meg, milyen jelentésben szerepelnek az alábbi szavak a szövegben, és alkoss egy-egy mondatot egy másik, a szövegbelitől eltérő jelentésükkel! **4 pont**

állam:

jelzett:

vagy:

nyúl:

6. Írj ki az alábbi részből három példát, amelyek esetében három különböző típusú nyelvi eszköz fejezi ki a számosságot! **6 pont**

„A törvény ismeretének hiánya nem mentesít a jogszabály betartása alól, így erről inkább előre tájékozódjunk: „Vadászterületnek minősül minden olyan földterület, valamint vízfelület, amelynek kiterjedése a háromezer hektárt eléri, és szemközti határvonalainak távolsága legalább háromezer méter, továbbá, ahol a vad a szükséges táplálékot megtalálja, természetes szaporodási feltételei, valamint természetes mozgásigénye, búvóhelye, nyugalma adott.”

1) _____

2) _____

3) _____

II. TÉTEL**(30 pont)****Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget!**

Az őz ott állt a farakás mögött. Láttam jól, bár valójában alig lehetett észrevenni. A farakás nagy rönkökből állt, a végük fehér és sárga színben játszott, ott ahol elfűrészelték őket. Az évgyűrűk finoman behálózták a fa anyagát – ezek között a színek közt alig lehetett látni az őzsutát. A tomporával fordult felénk, finom barna, sárga színei belevesztek a farakásba.

Sebő bácsi régen ígérte, hogy elvisz vadászni. Apám csak hallgatta, a te dolgoz, mondta. Rám bízta a döntést, égtem a lázban. Tulajdonképpen csak a nyomorult ketrecekben láttam őzeket, ahol szomorúan lógatják rab fejüket a szép szeműek. Szinte csodálkozva néztek ránk, miért is tartjuk őket itt a porban, a rácsok mögött. Valahogy az derengett bennem, ott az erdőben majd meg lehet simogatni őket, talán etetni is lehet, vagy egyszerűen a gipszállatokra gondoltam, majd ide beállítjuk a többi közé az elejtett állatokat.

– Majd meglátod, micsoda gyönyörűség – mondta Sebő bácsi. – Már nagy gyerek vagy, látnod kell közelről ezt a küzdelmet.

Mentünk Sebő bácsival, lopakodva fölfelé a lejtőn, a farakás felé. A kezében finom csövű puska volt, mint egyműszer, kis üvegcsővel a tetején. Az őz fara látszott csak, aztán a szél megindult – felé vihette a szagunkat, mert egyszerre megiramodott, és nagy szökellésekkel eltűnt az erdő szélénél.

– A fene egye meg – mondta Sebő bácsi. – Eltakarta a farakás. Nem baj. A többiek már fönny járnak a hegyen, majd onnan meghajtják őket. Ide behúzódnak a szakadék oldalába, elénkbe hajtják az állatokat, ne félj.

Óvatosan haladtunk. Akkor az őz visszatért az erdő másik végénél. Kiemelkedett a feje, kibukkant a sűrűből, mint egy látomás.

– Most csöndben légy. Közelebb jön, elállt a szél, nem vesz észre bennünket.

Persze moccanni se mertem. Az őz kijebb lépett az erdő alacsony fái közül, szimatolt, egypár lépést is tett felénk. Sebő bácsi célzott, a csend megfeszült, aztán dörrenés, az őz nagy teste megrándult és elvágódott.

Ennyi volt a vadászat. Mi Sebő bácsival odatörtöttünk, nagy lépésekkel ugrált az őz felé. Hát, ott volt az őz, nem úgy, mint az állatkertben, nem is hazavihetően, hanem végérvényesen, vérbe dermedve.

Sebő bácsi diadalmasan állt fölőtte, nem tudom, miért. Elég nagy volt, közel is, nem nagyon lehetett elhibázni. Az őz feküdt, mint egy darab fa, a hó piros volt körülötte. „Hentesmunka” gondoltam, pillanatra meg is gyűlöltem Sebő bácsit, amint a munkásoknak mutatta, hová húzzák az állatot, de gyorsan, gyorsan, mert föntről, a hegyből most indult meg a hajtás.

– Na, szép, ugye? Olyan, mintha az őskorban élnél. Látod, itt szabadban élnek az állatok, nem úgy, mint az állatkertben. Ez az igazi otthonuk, a szabadság. „Na – gondoltam –, ha ez a szabadság, köszönöm szépen.”

– Most ide húzódnak ezek mellé a vékony törzsek mellé, és figyelünk. Ne beszélj, csak ujjal mutasd, ha látsz valamit.

Álltunk a hóban. Az őz szemére gondoltam, végérvényes, merev szemére, melysose látja már a szabadságot. Küzdelem, mondta otthon Sebő bácsi, nem mondom, ez aztán küzdelem. Megvárni, amíg előjön egy gyanútlan állat, aztán lepuffantani. Ez aztán kaland.

Sokáig álltam, valójában azért rimámkodtam magamban, nehogy még egy szerencsétlen előbukkanjon. De Sebő bácsi jó rejtékhelyet választott, nem is kellett sokáig várni. A nagy lejtőre a fák oldalánál rálépett egy őzbak. Szép feje, tűnődő, gyors szeme kirajzolódott a hóban. Ragyogva megállt, mint egy jelenés, fölemelte a fejét.

– Ezt nézd, ezt a gyönyörűt! – súgta Sebő bácsi. Megvárjuk, míg pár lépéssel közelebb jön.

Én is figyeltem az állatot, mi lesz. Szívszorongva figyeltem, valahogy azt szerettem volna, ha el tudom riasztani, vagy valami jellel tudatni vele, hogy fusson, rohanjon, el a végveszedelemtől, nem is tudtam elképzelni, mit tehettem volna. Sírni, tombolni szerettem volna, lerángatni Sebő bácsi válláról a puskát, aki mosolyogva figyelte a közeledő nagy szemű állatot, aki sejtelmesen lépegetett a hóban – sajnos felénk. Még egy lépés, még egy, Sebő bácsi emelte a fegyvert – én meg utolsó erőfeszítéssel nekidőltem annak a vékonyka fának, ami előtt álltam. Nagy reccsenéssel eltört a fa, óriásit durrant a visszhangos erdőben, a drága őz meg nagyot iramodott abban a pillanatban, vágatott, szökellt. Sebő bácsi végtelenül dühös volt, szidott, hogy ennyire nem tudok vigyázni.

Otthon elmeséltem apámnak, mi történt.

– Készakarva tetted, igaz? – kérdezte.

Nem feleltem. Apám szemében mosoly bujkált, értettük egymást.

(Gyurkovics Tibor: Vadászni mentem)

Vărszolzj a következő kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

1. Milyen előzetes élményei vannak a gyerekek a vadállatokról? Fogalmazd meg válaszodat 3-4 mondatban! **4 pont**

2. Milyen a gyerek és az édesapa közötti kapcsolat? Fogalmazd meg válaszod 2-3 mondatban! **5 pont**

3. Értelmezd az alábbi részletet! **6 pont**

„– Na, szép, ugye? Olyan, mintha az őskorban élnél. Látod, itt szabadban élnek az állatok, nem úgy, mint az állatkertben. Ez az igazi otthonuk, a szabadság. »Na – gondoltam –, ha ez a szabadság, köszönöm szépen.«”

4. Îrj 10–15 mondatos elbeszélő szöveget, amelynek témája valamilyen valós vagy elképzelt természetjáró élmény legyen! **15 pont**

Megjegyzés: pontot ér a megadott témához és szövegtípushoz való igazodás, a szöveg nyelvi megformáltsága, a helyesírás.